

באפשרותך לקיים רמח' מצוות עשה בזמן קצר

בבן איש חי (פרשת ואתחנן שנה ראשונה) כתב "ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשותם" (דברים ז', יא'), נראה לי בסייעתא דשמיא: דידוע, תרי"ג מצוות הם שלשה מינים; יש נקראים 'חוקים' שאין להם טעם ואין השכל מחייב אותם, ויש נקראים 'מצוות' בסתם, שיש להם טעם, אך אין השכל מחייב אותם, שאם לא ציונו השם יתברך לא היינו עושים אותם מדעתנו, ויש נקראים 'משפטים', שיש להם טעם והשכל מחייב אותם, שגם אם לא היינו מצווים מאת השם יתברך – היינו מחויבים לקיימם מדעתנו. וידוע שאי אפשר לאדם אחד לקיים כל התרי"ג מצוות בפועל, אך על ידי המחשבה שהוא יושב ומצפה; אימתי תבוא לידי מצווה זו ואקיימנה, או; הלוואי שהייתי שייך במצווה זו ואקיימנה – נחשב לו בזה כאלו קיים כולם. ולפי זה אפשר שביום אחד יקיים האדם כל תרי"ג מצוות, אם יהיה מחשב על כל מצווה בפני עצמה; וזה שאמר: "ושמרת את המצוה" מלשון "ואביו שמר את הדבר" (בראשית לז', יא'), שתהיה מצפה למין הנקרא בשם 'מצווה' בסתם, ולמין הנקרא בשם 'חוקים', ולמין הנקרא בשם 'משפטים', דאלו הם כללות כל תרי"ג מצוות; הנה בזה תרויח אפילו "היום" הזה, כלומר ביום אחד בלבד נחשב לך כאילו עשיתם בפועל'.

מניין המצוות עשה לרמב"ם (כלשונן)

- א. מצוה ראשונה ממצוות עשה לידע שיש שם אלוה שני אנכי י"י.
- ב. ליחדו שני י"י אלהינו י"י אחד.
- ג. לאהבו שני ואהבת את י"י.
- ד. ליראה ממנו שני את י"י אלהיך תירא.
- ה. להתפלל לו שני ועבדתם את י"י אלהיכם, עבודה זו היא תפלה.
- ו. לדבקה בו שני ובו תדבק.
- ז. להשבע בשמו שני ובשמו תשבע.
- ח. להדמות בדרכיו הטובים והישרים שני והלכת בדרכיו.
- ט. לקדש שמו שני ונקדשתי בתוך בני ישראל.
- י. לקרוא קרית שמע פעמים בכל יום שני ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך.
- יא. ללמוד תורה וללמדה שני ושנתם לבניך.
- יב. לקשור תפילין בראש שני והיו לטוטפות בין עיניך.
- יג. לקשור תפילין ביד שני וקשרתם לאות על ירך.
- יד. לעשות ציצית שני ועשו להם ציצית.
- טו. לקבוע מזוזה שני וכתבתם על מזוזות.
- טז. להקהיל את העם לשמוע תורה במוצאי שביעית שני הקהל את העם.
- יז. לכתוב כל איש ספר תורה לעצמו שני כתבו לכם את השירה הזאת.
- יח. לכתוב המלך ספר תורה לעצמו יתר על האחד של כל אדם עד שיהיה לו שתי תורות שני וכתב לו את משנה התורה.
- יט. לברך אחר המזון שני ואכלת ושבעת וברכת.
- כ. לבנות בית הבחירה שני ועשו לי מקדש.
- כא. ליראה מבית זה שני ומקדשי תיראו.
- כב. לשמור בית זה תמיד שני ואתה ובניך אתך לפני אהל העדות.
- כג. להיות הלוי עובד במקדש שני ועבד הלוי הוא.
- כד. לקדש הכהן ידיו ורגליו בשעת העבודה שני ורחצו אהרן ובניו וכו'.
- כה. לערוך נרות במקדש שני יערך אותו אהרן ובניו.
- כו. לברך הכהנים את ישראל שני כה תברכו את בני ישראל.
- כז. להסדיר לחם ולבונה לפני י"י בכל שבת שני ונתת על השלחן לחם פנים.
- כח. להקטיר קטורת פעמים ביום שני והקטיר עליו אהרן קטרת סמים.
- כט. לערוך אש במזבח העולה תמיד שני אש תמיד תוקד על המזבח.
- ל. להרים הדשן מעל המזבח בכל יום שני והרים את הדשן.
- לא. לשלח טמאים ממחנה שכינה שהוא המקדש שני וישלחו מן המחנה כל צרוע.
- לב. לחלוק כבוד לזרעו של אהרן ולהקדימו לכל דבר שבקדושה שני וקדשתו.
- לג. להיות הכהנים לובשים לעבודה בגדי כהונה שני ועשית בגדי קדש כו'.
- לד. לשאת הארון על הכתף כשנושאין אותו שני בכתף ישאו.
- לה. למשוח כהנים גדולים ומלכים בשמן המשחה שני שמן משחת קדש יהיה זה.
- לו. להיות הכהנים עובדין במקדש משמרות משמרות ובמועדים עובדין כאחד שני וכי יבא הלוי וכו' לבד ממכריו על האבות.
- לז. להיות הכהנים מטמאין לקרוביהם ומתאבלין עליהן כשאר ישראל שהן מצווין להתאבל על מיתיהן שני לה יטמא.
- לח. להיות כהן גדול נושא בתולה שני והוא אשה בבתוליה יקה.
- לט. להקריב תמידין בכל יום שני שנים ליום עולה תמיד.
- מ. להקריב כהן גדול מנחה בכל יום שני זה קרבן אהרן ובניו.
- מא. להוסיף קרבן אחר בכל שבת שני וביום השבת שני כבשים.
- מב. להוסיף קרבן בכל ראש חדש וחדש שני ובראשי חדשים תקריבו וכו'.
- מג. להוסיף קרבן בחג הפסח שני שבעת ימים תקריבו אשה לי"י.
- מד. להקריב מנחת העומר ממחרת ראשון של פסח עם כבש אחד שני והבאתם את עמר ראשית קצירכם.
- מה. להוסיף קרבן ביום עצרת שני וביום הבכורים וכו' והקרבתם עלה לריח וכו'.
- מו. להביא שתי הלחם עם הקרבנות הקריבין בגלל הלחם ביום עצרת שני ממושבותיכם תביאו לחם תנופה והקרבתם על הלחם.
- מז. להוסיף קרבן בראש השנה שני ובחדש השביעי באחד לחדש ועשיתם וכו'.

פ. לאכול בשר חטאת ואשם שני ואכלו אותם אשר כופר בהם וכו'.

צ. לשרוף בשר קדש שנטמא שני והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף.

צא. לשרוף נותר שני והנותר מבשר הזבח ביום השלישי וכו'.

צב. לגדל הנזיר שערו שני גדל פרע שער ראשו.

צג. לגלח הנזיר שערו על קרבנותיו במלאת ימי נזרו או בתוך ימי נזרו אם נטמא שני וכי ימות מות עליו וגו'.

צד. לקיים אדם כל שהוציא בשפתיו מקרבן או צדקה וכיוצא בהן שני מוצא שפתיך תשמר ועשית וכו'.

צה. לדון בהפר נדרים בכל הדינין האמורין בפרשה.

צו. להיות כל נוגע בנבלה טמא שני וכי ימות מן הבהמה וכו'.

צז. להיות שמונה שרצים מטמאין שני וזה לכם הטמא וכו'.

צח. להיות האכלין מתטמאין שני מכל האכל אשר יאכל וכו'.

צט. להיות הנדה טמאה ומטמאה לאחרים.

ק. להיות היולדת טמאה כנדה.

קא. להיות המצורע טמא ומטמא.

קב. להיות בגד מנוגע טמא ומטמא.

קג. להיות בית מנוגע מטמא.

קד. להיות הזב מטמא.

קה. להיות שכבת זרע מטמאה.

קו. להיות זבה מטמאה.

קז. להיות המת מטמא.

קח. להיות מי נדה מטמאין לאדם טהור ומטהרין מטומאת מת בלבד. וכל אלו הדינין של טמאות אלו רוב משפט כל טומאה וטומאה מהן מבואר בתורה שבכתב.

קט. להיות הטהרה מכל הטמאות בטבילה במי מקוה שני ורחץ במים את כל בשרו, כך למדו מפי השמועה שרחיצה זו במים שכל גופו עולה בהן בבת אחת.

קי. להיות הטהרה מן הצרעת בין צרעת אדם בין צרעת בית בעץ ארו ואזוב ושני תולעת ושתי צפרים ומים חיים שני זאת תהיה תורת המצורע.

קיא. להיות המצורע מגלח כל שערו שני והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו וכו'.

קיב. להיות המצורע ידוע לכל בדברים האמורים בו בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא, וכן שאר הטמאים צריכין להודיע את עצמן.

קיג. לעשות פרה אדומה להיות אפרה מוכן שני והיתה לעדת וכו'.

קיד. להיות מעריך אדם נותן דמים הקצובין בפרשה שני איש כי יפליא נדר.

קטו. להיות מעריך בהמה טמאה נותן דמיה שני והעמיד את הבהמה וכו'.

קטז. להיות מעריך ביתו נותן כערך הכהן שני ואיש כי יקדיש וכו'.

קיו. ליתן מקדיש שדהו ערכה האמור בתורה שני ואם משדה אחזתו וכו'.

קיא. להוסיף המועל או אוכל תרומה חומש על הקרן ולהחזירו שני ואת אשר חטא מן הקדש ישלם וכו'.

קיט. להיות נטע רבעי קדש שני יהיה כל פריו קדש הלולים.

קכ. להניח פיאה.

קכא. להניח לקט.

קכב. להניח עומר השכחה.

קכג. להניח עוללות בכרם.

קכד. להניח פרט הכרם. לפי שבכל אלו נאמר לעני ולגר תעזוב אותם וזו היא מצות עשה שלהם.

קכה. להביא בכורים לבית הבחירה שני ראשית בכורי אדמתך וכו'.

קכו. להפריש תרומה גדולה לכהן שני ראשית דגן תירשך וכו'.

קכז. להפריש מעשר דגן ללוים שני וכל מעשר הארץ מזרע הארץ וכו'.

קכח. להפריש מעשר שני להאכל לבעליו בירושלם שני עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו', מפי השמועה למדו שזה הוא מעשר שני.

מח. להוסיף קרבן ביום הצום שני ובעשור לחדש השביעי וכו'.

מט. לעשות עבודת היום ביום הצום שני בזאת יבא אהרן וכו' ומאת עדת וגו' וכל העבודה הכתובה בפרשת אחרי מות.

נ. להוסיף קרבן בחג הסוכות שני והקרבתם עולה אשה.

נא. להוסיף קרבן ביום שמיני עצרת שיום זה רגל בפני עצמו הוא שני וביום השמיני עצרת.

נב. לחוג ברגלים שני שלש רגלים תחג לי בשנה.

נג. להיראות ברגלים שני שלש פעמים בשנה.

נד. לשמוח ברגלים שני ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך.

נה. לשחוט כבש הפסח שני ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל.

נו. לאכול בשר הפסח בלילי חמשה עשר שני ואכלו את הבשר בלילה הזה.

נז. לעשות פסח שני שני בחדש השני בארבעה עשר וכו'.

נח. לאכול פסח בו שני בו על מצות ומרורים יאכלוהו.

נט. לתקוע בחצוצרות על הקרבנות ובשעת הצרות שני ותקעתם בחצוצרות.

ס. להיות כל קרבנות בהמה מיום השמיני והלאה שני ומיום השמיני והלאה.

סא. להיות כל קרבן בהמה תמים שני תמים יהיה לרצון וכו'.

סב. למלוח כל קרבן שני על כל קרבנד תקריב מלח.

סג. מעשה העולה שני אם עולה קרבנו וכו'.

סד. מעשה החטאת שני זאת תורת החטאת וכו'.

סה. מעשה האשם שני וזאת תורת האשם וכו'.

סו. מעשה זבח השלמים שני וזאת תורת זבח השלמים.

סז. מעשה המנחה שני ונפש כי תקריב קרבן מנחה.

סח. להקריב בית דין קרבן אם טעו בהוראה שני ואם כל עדת ישראל וכו'.

סט. להקריב היחיד קרבן חטאת אם שגג במצות לא תעשה שחייבין עליה כרת שני נפש כי תחטא בשגגה.

ע. להקריב היחיד קרבן אם נסתפק לו אם חטא בחטא שחייבין עליו חטאת או לא חטא שני ולא ידע ואשם וכו' והביא את אשמו, וזה הוא הנקרא אשם תלוי.

עא. להקריב השוגג במעילה או החוטא בגזלה או בשפחה חרופה או שכפר בפקדון ונשבע קרבן אשם, וזה הוא הנקרא אשם ודאי.

עב. להקריב קרבן עולה ויורד שני ואם לא תגיע ידו ואם לא תשיג.

עג. להתודות לפני י"י מכל חטא שיעשה האדם בשעת הקרבן ושלא בשעת הקרבן שני והתודו את חטאתם אשר עשו.

עד. להקריב הזב קרבן אחר שיטהר שני וכי יטהר הזב וכו'.

עה. להקריב הזבה קרבן אחר שתטהר שני ואם טהרה מזובה.

עו. להקריב היולדת קרבן אחר שתטהר שני ובמלאת ימי טהרה וכו'.

עז. להקריב המצורע קרבן אחר שיטהר שני וביום השמיני וכו'.

עח. לעשר הבהמה שני וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבור וכו'.

עט. לקדש בכור הבהמה הטהורה ולהקריבו שני כל הבכור אשר.

פ. לפדות בכור אדם שני פדה תפדה את בכור האדם וכו'.

פא. לפדות פטר חמור שני ופטר חמור תפדה בשה וכו'.

פב. לערוף פטר חמור שני ואם לא תפדה וערפתו.

פג. להביא כל הקרבנות שיש על האדם בחובה או בנדבה ברגל ראשון שפגע בו שני ובאת שמה והבאתם שמה.

פד. להקריב כל הקרבנות בבית הבחירה שני ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך.

פה. להטפל בהבאת הקרבנות מחוצה לארץ לבית הבחירה שני רק קדשין אשר יהיו לך ונדרוך תשא ובאת, מפי השמועה למדו שאינו מדבר אלא בקדשי חוצה לארץ.

פו. לפדות קדשים בעלי מומין ויהיו מותרין באכילה שני רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר, מפי השמועה למדו שאינו מדבר אלא בפסולי המוקדשין שיפדו.

פז. להיות התמורה קדש שני והיה הוא ותמורתו יהיה קדש.

פח. לאכול שירי מנחות שני והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו.

קצט. להיות הלויים מפרישין מעשר מן המעשר שלקחו מישראל ונותנין אותו לכהנים שני ואל הלויים תדבר וכו'.

קל. להפריש מעשר עני תחת מעשר שני בשלישית ובששית בשבוע שני מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר וכו'.

קלא. להתודות וידוי מעשר שני ואמרת לפני י"י אלהיך בערתי וכו'.

קלב. לקרות על הבכורים שני וענית ואמרת לפני י"י אלהיך וכו'.

קלג. להפריש חלה לכהן שני ראשית עריסותיכם חלה תרימו וכו'.

קלד. להשמיט קרקע שני והשביעית תשמטנה ונטשתה.

קלה. לשבות מעבודת הארץ שני בחריש ובקציר תשבות.

קלו. לקדש שנת יובל בשבייתה כשמטה שני וקדשתם את שנת החמישים.

קלז. לתקוע בשופר בשנת יובל שני והעברת שופר תרועה.

קלח. ליתן גאולה לארץ בשנת יובל שני ובכל ארץ אחזתכם גאולה תתנו לארץ.

קלט. להיות גאולת בתי ערי חומה עד שנה שני ואיש כי ימכור בית וכו'.

קמ. למנות שני יובל שנים ושמיים שני וספרת לך שבע שבתות שנים וכו'.

קמא. להשמיט כספים בשביעית שני שמוט כל בעל משה ידו.

קמב. לנגוש לנכרי שני את הנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך וכו'.

קמג. ליתן מן הבהמה לכהן הזרוע והלחיים והקבה שני ונתן לכהן וכו'.

קמד. ליתן ראשית הגז לכהן שני וראשית גז צאנך תתן לו.

קמה. לדון בדיני חרמים מהם ל"י ומהם לכהן שני אך כל חרם וכו'.

קמו. לשחוט בהמה חיה ועוף ואחר כך יאכל בשרן שני וזבחת מבקרך וכו'.

קמז. לכסות דם חיה ועוף שני ושפך את דמו וכסהו בעפר.

קמח. לשלח הקן שני שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך.

קמט. לבדוק בסימני בהמה שני זאת החיה אשר תאכלו מכל וכו'.

קנ. לבדוק בסימני העוף עד שיבידיל בין טמא שבו לטהור שבו שני כל צפור טהורה תאכלו.

קנא. לבדוק בסימני חגבים לידע טהור מן הטמא שני אשר לו כרעים וכו'.

קנב. לבדוק בסימני דגים שני את זה תאכלו מכל אשר במים.

קנג. לקדש חדשים ולחשוב שנים וחדשים בבית דין בלבד שני החדש הזה לכם ראש חדשים.

קנד. לשבות בשבת שני וביום השביעי תשבות.

קנה. לקדש שבת שני וזכור את יום השבת לקדשו.

קנו. לבער חמץ שני ביום הראשון תשבייתו שאר מבתיכם.

קנז. לספר ביציאת מצרים בלילה הראשון של חג המצות שני והגדת לבנך ביום ההוא לאמר וכו'.

קנח. לאכול מצה בליל זה שני בערב תאכלו מצות.

קנט. לשבות בראשון של פסח שני ביום הראשון מקרא קדש.

קס. לשבות בשביעי בו שני וביום השביעי מקרא קדש.

קסא. לספור מקצירת העומר תשעה וארבעים יום שני וספרתם לכם וגו'.

קסב. לשבות ביום חמישים שני וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש.

קסג. לשבות בראשון של חדש השביעי שני באחד לחדש יהיה לכם שבתון.

קסד. להתענות בעשירי בו שני בעשור לחדש תענו את נפשותיכם.

קסה. לשבות ביום הצום שני שבת שבתון הוא לכם.

קסו. לשבות בראשון של חג הסוכות שני ביום הראשון מקרא קדש.

קסז. לשבות בשמיני של חג שני וביום השמיני מקרא קדש.

קסח. לישב בסוכה שבעת ימים שני בסוכות תשבו שבעת ימים.

קסט. ליטול לולב שני ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו'.

קע. לשמוע קול שופר בראש השנה שני יום תרועה יהיה לכם.

קעא. ליתן מחצית השקל בכל שנה שני זה יתנו כל העובר וכו'.

קעב. לשמוע מכל נביא שיהיה בכל דור ודור אם לא יוסף ולא יגרע שני אליו תשמעון.

קעג. למנות מלך שני שום תשים עליך מלך.

קעד. לשמוע מכל בית דין הגדול שיעמדו להם לישראל שני ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה.

קעה. לנטות אחרי רבים אם תהיה מחלוקת בין הסנהדרין בדינין שני אחרי רבים להטות.

קעו. למנות שופטים ושוטרים בכל קהל וקהל מישראל שני שופטים ושוטרים תתן לך.

קעז. להשוות בין בעלי דינין בשעה שעומדין בדין שני בצדק תשפט עמיתך.

קעה. להעיד בבית דין למי שיש לו עדות שני והוא עד או ראה או ידע.

קעט. לחקור העדים הרבה שני ודרשת וחקרת ושאלת היטב וכו'.

קפ. לעשות לעדים זוממים כמו שדמו לעשות שני ועשיתם לו כאשר.

קפא. לערוף את העגלה כמצותה שני וערפו שם את העגלה בנחל.

קפב. להכין שש ערי מקלט שני תכין לך הדרך ושלישת את גבול ארצך וכו'.

קפג. לתת ללויים ערים לשבת וגם הם קולטות שני ונתנו ללויים ערים.

קפד. לעשות מעקה שני ועשית מעקה לגגך.

קפה. לאבד ע"ז וכל משמשיה שני אבד תאבדון את כל המקומות.

קפז. להרוג אנשי עיר הנדחת ולשרוף את העיר שני ושרפת באש וכו'.

קפח. לאבד שבעה עממים מארץ ישראל שני החרם תחרימם.

קפח. להכרית זרעו של עמלק שני תמחה את זכר עמלק.

קפט. לזכור מה שעשה עמלק תמיד שני וזכור את אשר עשה וכו'.

קצ. לעשות במלחמת הרשות כמשפט הכתוב בתורה שני כי תקרב אל עיר.

קצא. למשוך כהן למלחמה שני והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן.

קצב. להתקין יד במחנה שני ויד תהיה לך מחוץ למחנה וכו'.

קצג. להתקין יתד שני ויתד תהיה לך על אזניך.

קצד. להשיב את הגזל שני והשיב את הגזלה אשר גזל.

קצה. ליתן צדקה שני פתח תפתח את ירך לאחיך לענייך וכו'.

קצו. להעניק לעבד עברי שני הענק תעניק לו וכו' וכן לאמה עבריה.

קצז. להלוות לעני שני אם כסף תלוה את עמי את העני וכו', אם זה אינו רשות אלא מצוה שני והעבט תעביטנו.

קצח. להלוות לנכרי ברבית שני לנכרי תשיך, מפי השמועה למדו שזו מצות עשה.

קצט. להשיב המשכון לבעליו שני השב תשיב לו את העבוט.

ר. ליתן שכר שכיר בזמנו שני ביומו תתן שכרו.

רא. להיות השכיר אוכל בזמן שכירותו שני כי תבא בכרם רעך, כי תבא בקמת רעך.

רב. לעזוב מעל חבירו או מעל בהמתו שני עזוב תעזוב עמו.

רג. להקים המשא על הבהמה שני הקם תקים עמו.

רד. להשיב האבדה שני השב תשיבם לאחיך.

רה. להוכיח החוטא שני הוכח תוכיח את עמיתך.

רו. לאהוב כל אדם מבני ברית שני ואהבת לרעך כמוך.

רי. לאהוב את הגר שני ואהבתם את הגר.

רח. לצדק מאזניים עם המשקלות שני מאזני צדק אבני צדק וכו'.

רט. לכבד החכמים שני מפני שיבה תקום.

רי. לכבד אב ואם שני כבד את אביך ואת אמך.

ריא. ליראה מאב ואם שני איש אמו ואביו תיראו.

ריב. לפרות ולרבות שני פרו ורבו.

ריג. לבעול בקידושין שני כי יקח איש אשה ובא אליה.

ריד. לשמח חתן את אשתו שנה שני נקי יהיה לביתו שנה אחת.

רטו. למול את הבן שני וביום השמיני ימול בשר ערלתו.

רטז. ליבם אשת אח שני יבמה יבוא עליה.

רטז. לחלוץ ליבם שני וחלצה נעלו מעל רגלו.

ריח. לישא אונס את אנוסתו שני ולו תהיה לאשה.

קכט. להיות הלויים מפרישין מעשר מן המעשר שלקחו מישראל ונותנין אותו לכהנים שני ואל הלויים תדבר וכו'.

קל. להפריש מעשר עני תחת מעשר שני בשלישית ובששית בשבוע שני מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר וכו'.

קלא. להתודות וידוי מעשר שני ואמרת לפני י"י אלהיך בערתי וכו'.

קלב. לקרות על הבכורים שני וענית ואמרת לפני י"י אלהיך וכו'.

קלג. להפריש חלה לכהן שני ראשית עריסותיכם חלה תרימו וכו'.

קלד. להשמיט קרקע שני והשביעית תשמטנה ונטשתה.

קלה. לשבות מעבודת הארץ שני בחריש ובקציר תשבות.

קלו. לקדש שנת יובל בשבייתה כשמטה שני וקדשתם את שנת החמישים.

קלז. לתקוע בשופר בשנת יובל שני והעברת שופר תרועה.

קלח. ליתן גאולה לארץ בשנת יובל שני ובכל ארץ אחזתכם גאולה תתנו לארץ.

קלט. להיות גאולת בתי ערי חומה עד שנה שני ואיש כי ימכור בית וכו'.

קמ. למנות שני יובל שנים ושמיים שני וספרת לך שבע שבתות שנים וכו'.

קמא. להשמיט כספים בשביעית שני שמוט כל בעל משה ידו.

קמב. לנגוש לנכרי שני את הנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך וכו'.

קמג. ליתן מן הבהמה לכהן הזרוע והלחיים והקבה שני ונתן לכהן וכו'.

קמד. ליתן ראשית הגז לכהן שני וראשית גז צאנך תתן לו.

קמה. לדון בדיני חרמים מהם ל"י ומהם לכהן שני אך כל חרם וכו'.

קמו. לשחוט בהמה חיה ועוף ואחר כך יאכל בשרן שני וזבחת מבקרך וכו'.

קמז. לכסות דם חיה ועוף שני ושפך את דמו וכסהו בעפר.

קמח. לשלח הקן שני שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך.

קמט. לבדוק בסימני בהמה שני זאת החיה אשר תאכלו מכל וכו'.

קנ. לבדוק בסימני העוף עד שיבידיל בין טמא שבו לטהור שבו שני כל צפור טהורה תאכלו.

קנא. לבדוק בסימני חגבים לידע טהור מן הטמא שני אשר לו כרעים וכו'.

קנב. לבדוק בסימני דגים שני את זה תאכלו מכל אשר במים.

קנג. לקדש חדשים ולחשוב שנים וחדשים בבית דין בלבד שני החדש הזה לכם ראש חדשים.

קנד. לשבות בשבת שני וביום השביעי תשבות.

קנה. לקדש שבת שני וזכור את יום השבת לקדשו.

קנו. לבער חמץ שני ביום הראשון תשבייתו שאר מבתיכם.

קנז. לספר ביציאת מצרים בלילה הראשון של חג המצות שני והגדת לבנך ביום ההוא לאמר וכו'.

קנח. לאכול מצה בליל זה שני בערב תאכלו מצות.

קנט. לשבות בראשון של פסח שני ביום הראשון מקרא קדש.

קס. לשבות בשביעי בו שני וביום השביעי מקרא קדש.

קסא. לספור מקצירת העומר תשעה וארבעים יום שני וספרתם לכם וגו'.

קסב. לשבות ביום חמישים שני וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש.

קסג. לשבות בראשון של חדש השביעי שני באחד לחדש יהיה לכם שבתון.

קסד. להתענות בעשירי בו שני בעשור לחדש תענו את נפשותיכם.

קסה. לשבות ביום הצום שני שבת שבתון הוא לכם.

קסו. לשבות בראשון של חג הסוכות שני ביום הראשון מקרא קדש.

קסז. לשבות בשמיני של חג שני וביום השמיני מקרא קדש.

קסח. לישב בסוכה שבעת ימים שני בסוכות תשבו שבעת ימים.

קסט. ליטול לולב שני ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו'.

קע. לשמוע קול שופר בראש השנה שני יום תרועה יהיה לכם.

קעא. ליתן מחצית השקל בכל שנה שני זה יתנו כל העובר וכו'.

קעב. לשמוע מכל נביא שיהיה בכל דור ודור אם לא יוסף ולא יגרע שני אליו תשמעון.

רלט. לפדות אמה עבריה שני' והפדה.
 רלה. לעבוד בעבד כנעני לעולם שני' לעולם בהם תעבודו.
 רלו. להיות החובל משלם ממון שני' וכי יריבון אנשים והכה.
 רלז. לדון בנוקי בהמה שני' כי יגוף שור איש את שור רעהו.
 רלח. לדון בנוקי הבור שני' כי יפתח איש בור.
 רלט. לדון בגנב בתשלומין או במיתה שני' וכי יגנוב וכו' אם במחתרת
 וכו', וגונב איש וגו'.
 רמו. לדון בנוקי הבער שני' כי יבער איש שדה או כרם.
 רמא. לדון בנוקי האש שני' כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל.
 רמב. לדון בדין שומר חנם שני' כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים.
 רמג. לדון בדין נושא שכר ושוכר שני' כי יתן איש אל רעהו חמור או
 שור וכו'.
 רמד. לדון בדין השואל שני' וכי ישאל איש מעם רעהו.
 רמה. לדון בדין מקח וממכר שני' וכי תמכרו ממכר לעמיתך.
 רמו. לדון בדין טוען וכופר שני' על כל דבר פשע על שור וכו'.
 רמז. להציל הנרדף ואפילו בנפש הרודף שני' וקצותה את כפה.
 רמח. לדון בדיני נחלות שני' איש כי ימות וכן אין לו וכו' והיתה לבני
 ישראל.

ריט. לישב מוציא שם רע עם אשתו כל ימיו שני' ולו תהיה לאשה.
 רכ. לדון במפתה בחמשים שקל עם שאר דיניו שני' כי יפתה איש
 וכו'.
 רכא. לעשות לפת תואר ככתוב שני' וראית בשביה אשת יפת
 תואר.
 רכב. לגרש בשטר שני' וכתב לה ספר כריתות ונתן בידה.
 רכג. לעשות לשוטה כתורתה שני' ועשה לה הכהן את כל התורה
 הזאת.
 רכד. להלקות הרשעים שני' והפילו השופט והכהן.
 רכה. להגלות רוצח בשגגה שני' וישב שם עד מות הכהן וכו'.
 רכו. להיות בית דין הורגין בסיף שני' נקם ינקם.
 רכז. להיות בית דין הורגין בחנק שני' מות יומת הנואף והנואפת.
 רכח. להיות בית דין שורפין באש שני' באש ישרפו אותו ואתהן.
 רכט. להיות בית דין סוקלין באבנים שני' וסקלתם אותם.
 רל. לתלות מי שנתחייב תלייה שני' ותלית אותו על עץ.
 רלא. לקבור הנהרג ביומו שני' כי קבור תקברנו ביום ההוא.
 רלב. לדון בעבד עברי כהלכותיו שני' כי תקנה עבד עברי וכו'.
 רלג. ליעד אמה עבריה שני' אשר לא יעדה, ואם לבנו ייעדנה.

בספר מר ינוקא ומר קשישא כתב 'מר ינוקא: הנה לפי זה שאמרת די בעסק התורה לבד ולמה הם התריג' מצוות?

מר קשישא: היטבת לשאול! ואפרש לך עניין המצוות, כי לפי מה שאמרת לך עד עתה באמת היה די בעסק התורה לבד, אך זה אינו אמת, כי אדרבא מתשלום הבריאה עצמה הוא עניין המצוות. כי כמו שיש חוקים אחרים בטבע, דרך משל; ירדת גשמים, צמיחת הצומחים, וכל שאר החוקים. כן שם הקב"ה בבריאה חוק הזה; שהאדם הרשום ברושם המלך הקב"ה שהם המצוות, אז יכול לנענע במעשיו כל העולמות והמאורעות העליונים. ושם לו תנועות והם המפתחות לכמה חדרים ואוצרות. ומי שלא יהיה לו אלה התנועות והם המפתחות, לא יהיה לו הכח הזה לעשות הפעולה ההיא. והתנועות והמפתחות הם הם התריג' מצוות, ואפילו גילוי האור הזה שאמרת, דהיינו שיהיה מציאות זה, שהאדם בידיעתו יגלה האור אליו וינחל העולמות כנו"ל, תלוי במצוות, כי כמו שלא יצמחו הצמחים בלא גשם, כך לא ימשיך האדם את האורות בידיעתו אלא אם כן יהיה מקושר מכל הבריאה על ידי המצוות, שכולם צריכים, [פירוש - כל המצוות], להיות מקושר כן מכל הבריאה, כי הקב"ה הוא אחד, ועשה וברא דבר אחד, שהוא עניין דמות אדם שכלול בו עניין תריג'. לכך יש בתורה תריג' מצוות, ובאדם תריג' אברים, ובארץ תריג' חלקים, כמו שאמרו רז"ל; שפה לארץ יש אוזניים לארץ וכן כל חלקי אברים. כן יש חילוק סדרי המאורות בסדר תריג'. ומבחינים בהם דמות אדם להנה. וכן כללות הבריאה נחלקת למניין תריג', כנודע ליודעי חן.

ועל כן ישראל שניתן להם המצוות, הם מקושרים על כל הבריאה כולה, והם הם שיש להם אלה הכוחות והתנועות להמשיך המאורות, ולא אומות העולם, ועל כן אמרו: תורה בלא מצוות אינה תורה. וגוי אפילו אם ילמד תורה לא ימשיך כלום, ואדרבא גוי ששבת [לכאן 'צ"ל גוי שלמד] חייב מיתה, שהרי הוא לא יכול לעשות הפעולה בלימודו כמו הישראל. וכאן נודע שתורת הרשעים אפילו הם היו משיגים בסוד עצמו הרבה, אינם עושים כלום. וכן כשלומדים שלא לשמה, אינם עושים שום פעולה כלל, אדרבא ממשיכים קלקולים וחושך בהנהגת וסדר שסידר המאציל ית"ש. כי כן סידר הקב"ה בחוק זה. שרק הלומד לשמה יהיה המפתח לפתוח ולגלות האורות. וזה שנאמר בכלל מאמרי הזוהר: 'פתח ואמר, שר"ל; שפתח תחלה השערים להמשיך ולגלות האור'.

ומדברים אלו נלמד שכל רמח' מצוות עשה נצרכים לאדם, ואף שהיום חלקם אינם נוהגים מ"מ יכול לקיימם על פי הדרך שכתב הבא"ח, וכמובא בגמ' בקידושין (מ.) על הפסוק "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו" (מלאכי ג', טו) 'מאי ולחושבי שמו אמר רב אסי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה'.

ואמרו שע"י קיום רמח' מצוות עשה יבוא הגואל, ורמז לדבר רמח' אותיות 'רַחֵם', עיין בבא"ח בספרו 'בן יהודע' למסכת חולין (סג.) על הא דא"ר יוחנן למה נקרא שמו רחם כיון שבא רחם באו רחמים לעולם אמר רב ביבי בר אביי והוא דיתיב אמיתי ועביד שרקרק וגמירי דאי יתיב אארעא ושריק אתא משיחא שנאמר וכו'.

תַּפְלָה לְקִיּוֹם תְּרִיג' מִצְוֹת

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שְׂרָעוֹנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
וּלְקַיֵּם כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתְךָ, וּלְהַזְהִיר בְּכָל הָאֲזָהָרוֹת
שֶׁהִזְהַרְתָּנִי בְּתוֹרָתְךָ, לָכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי
אֲבוֹתַי שֶׁתְּהִיָּה בְּעֶזְרִי שְׂאוּכַל שְׂלֵא אֶעֱבֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם
וַיּוֹם אֲפֹלוּ אַחַת מִשְׁס"ה מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְשְׂאוּכַל לְקַיֵּם
הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם כָּל הַמִּצְוָה שֶׁתִּזְדַּמֵּן לְפָנַי מִרְמ"ח מִצְוֹת
עֲשֶׂה, וּמָה שְׂלֵא אוֹכַל לְקַיֵּם תִּצְרֹף מִחֲשַׁבְתִּי הַטּוֹבָה
לְמַעֲשֶׂה, וַיִּחָשֵׁב לְפָנֶיךָ כְּאִלוּ קִיַּמְתִּי גַם אוֹתָם בְּמַעֲשֶׂה, וְעַל
יָדֵי זֶה תַעֲשֶׂה לְבוֹשׁ רוּחָנִי לְנַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי, לְרְמ"ח
אֵיבָרֵיהֶם הָרוּחָנִיִּים וּלְשִׁס"ה גִּידֵיהֶם הָרוּחָנִיִּים, וּבִזְהָ יִהְיֶה
לִי חֲלוּקָה דְרַבָּנָן בְּעוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת בְּגֵן עֵדֶן, וּלְהַתְּלַבֵּשׁ בָּהֶן
בְּתַחֲתֵית הַמִּתִּים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

[תפילה זו אומרים לפני תפילת שחרית של ראש השנה, וראוי לאומרה בכל יום]

קבלת המצוות

בסדר עולם מונה קצת מצוות עשה התלויות באיברים, ומנה מצוה התלויה בלב "ושמעתם את דברי אלה על לבבכם" (דברים י"א, יח) היינו שחייב אדם בקראו פרשה שניה של קריאת שמע לקבל עליו על מצוותיו יתברך, ופדתנו במסכת ברכות (יג.) למה קדמה "שמע" ל"והיה אם שמע" כדי שיקבל עליו על מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו על מצוות, ופרוש "ושמעתם את דברי אלה על לבבכם" כמו "וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל" (דניאל א' ח), וכתב רבנו יונה (שער א' ו') "אמר אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם" (דברים כז, כו) לא אמר אשר לא יעשה אלא "אשר לא יקים" וגו' "לעשות", פרוש, אשר לא יקבל על נפשו לעשות מצוותיו. (ענף מצוה).

[ספר 'חרדים' פרק ט' מצוה מג']

הריני מקבל קבלת התורה שנתנה לנו בהר סיני על ידי משה רבנו עליו השלום, והריני מקבלה מחדש קבלה גמורה וחלוטה, וקבלה זו היא בכל לבי ומאודי מרמ"ח איברי וש"ס גידי, וקבלה זו היא בלי שום זכר אנס כלל ועקר, אלא בשמחה ובטוב לבב, וקבלה זו היא לדעת משה רבנו ע"ה ולדעת הרשב"י הקדוש, ולדעת רבי אלעזר בנו הקדוש, ולדעת יותם בן עזיהו הקדוש, ופי בפיהם, והודאתי פהודאתם, וקבלתי בקבלתם וכדעתם, והריני סומך עליהם דרך כלל ופרט ובכלל כל ישראל, וקבלה זו תהא עלי ועל כל זרעי וזרע זרעי עד סוף כל העולם ועד בכלל, אמן נצח סלה ועד.

[תפילה זו אומרים בפתיחת ההיכל של שחרית ביום הכיפורים, וראוי לאומרה בכל יום.]